

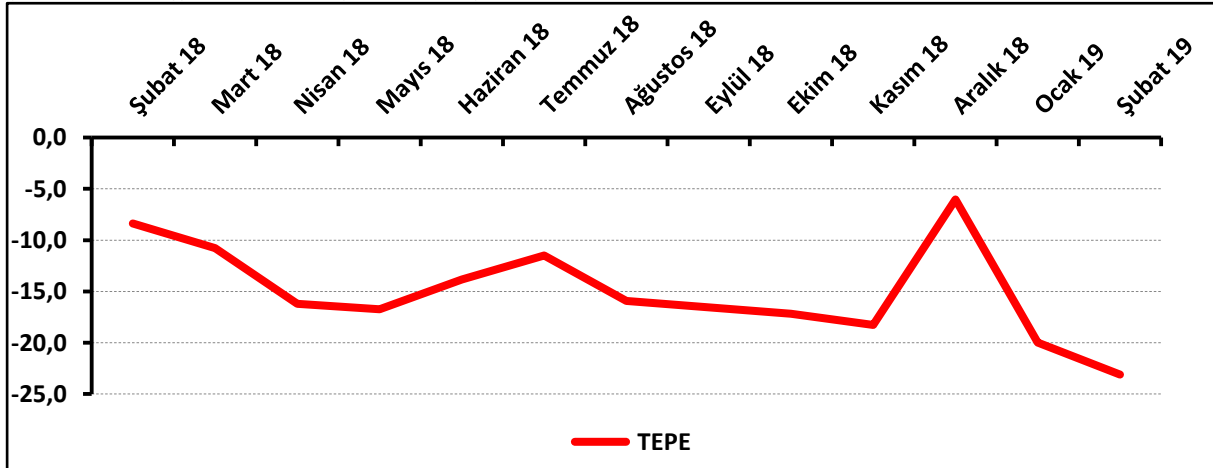
PERAKENDE GÜVENİ EN FAZLA YİYECEK, İÇECEK VE TÜTÜN ÜRÜNLERİ SEKTÖRÜNDE AZALDI

Perakende güveni, Şubat ayında bir önceki aya göre 3,1 puan, bir önceki yılın aynı dönemine göre ise 14,7 puan azaldı. Perakende güveninin geçen yıla ve geçen aya göre azalışında, geçtiğimiz 3 ayda işlerin gelişimi ve önümüzdeki 3 ayda satış beklentilerindeki düşüş etkili oldu. “Yiyecek, içecek ve tütün ürünleri” sektörü, Şubat ayında perakende güveninde en fazla düşüş gösteren sektör oldu. Sektörde, endeksin tüm alt göstergelerinde olumsuz gelişmeler yaşanırken, özellikle önümüzdeki 3 ayda satış beklentisindeki kötüleşmenin etkili olduğu görüldü. AB-28 ve Euro Bölgesi ile karşılaştırıldığında Türkiye, geçen yıla göre AB-28 ve Euro Bölgesi’nden daha kötü performans sergiledi.

Perakende güveni geçen yıla ve geçen aya kıyasla azaldı

Şubat ayında -23,1 puan değerini alan TEPE, geçen yılın aynı dönemine göre 14,7 puan, geçen aya göre ise 3,1 puan azaldı. TEPE değerinin geçen yıla göre azalmasında geçtiğimiz 3 ayda işlerin gelişimi ve önümüzdeki 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki düşüş etkili oldu.

Şekil-1. TEPE (Şubat 2018 – Şubat 2019)¹

Tablo-1. TEPE, Aylık Seri

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2017	-15,6	-24,2	-17,2	-18,9	-15,0	-15,9	-21,0	-17,4	-17,3	-13,4	-15,8	-14,2
2018	-14,9	-8,4	-10,8	-16,2	-16,7	-13,8	-11,5	-15,9	-16,5	-17,2	-18,3	-6,0
2019	-20,0	-23,1										

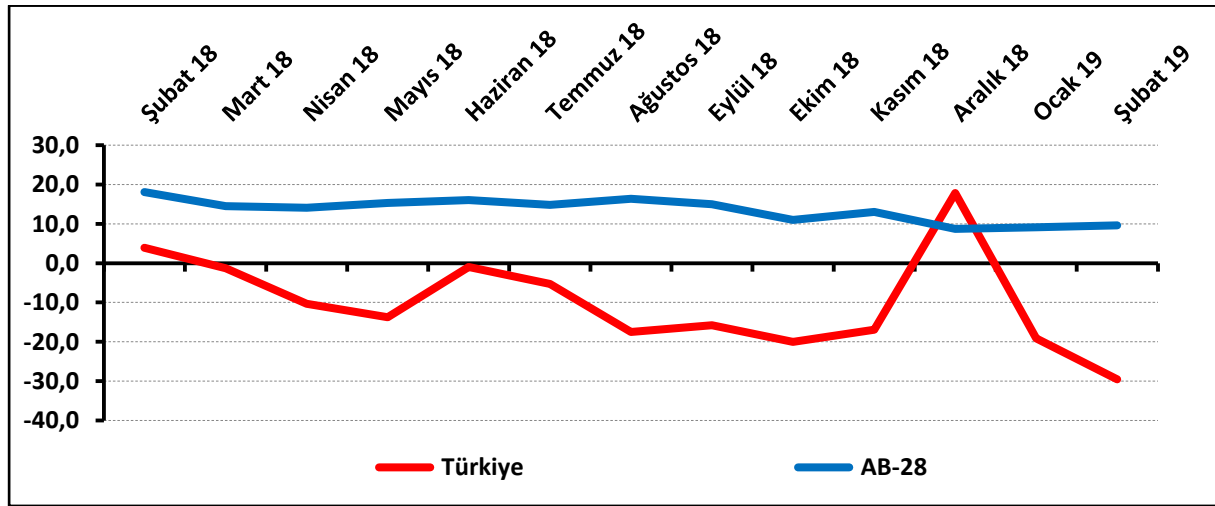
¹ Bültendeki tablolar ve grafikler -aksi belirtilmediği- sürece mevsimsellikten arındırılmış serilere göre hazırlanmıştır.

Perakendecilerin satış beklentileri azaldı

Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerinin denge değeri Şubat 2019'da -29,6 puan oldu. Buna göre önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentileri, bir önceki aya göre 10,4 puan, bir önceki yılın aynı ayına göre ise 33,5 puan azaldı.

Şubat 2019'da TEPE anketi katılımcılarının yüzde 29,2'si önümüzdeki 3 ayda işlerinde iyileşme beklerken, yüzde 47,9'u işlerinde kötüleşme beklediğini belirtti. İşlerinde bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise, yüzde 22,9 oldu.

Şekil-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi (Şubat 2018 – Şubat 2019)

Tablo-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi

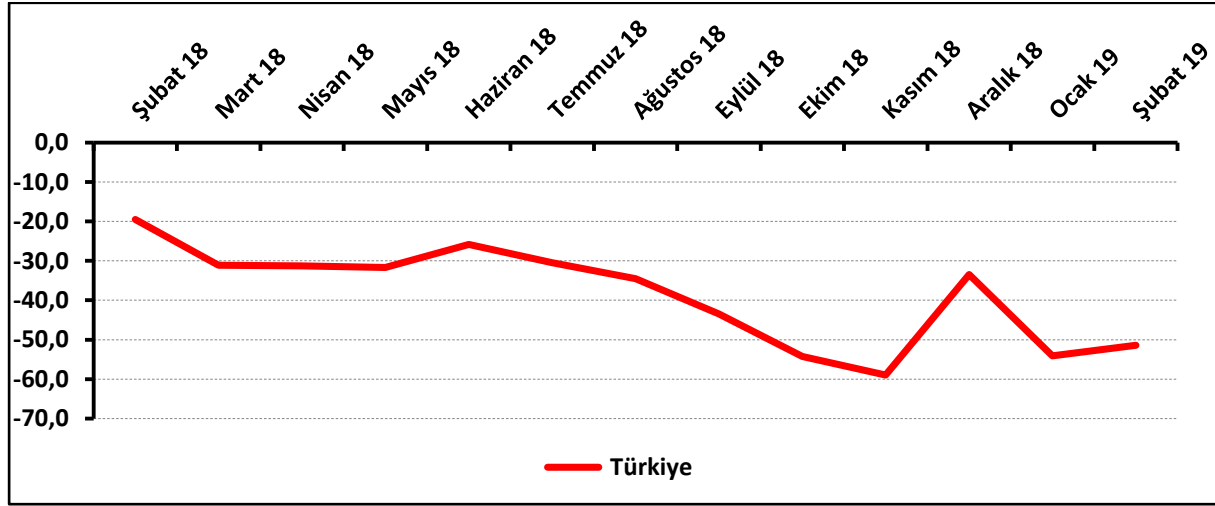
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2017	-7,2	-40,7	-13,4	-15,6	-6,8	-5,9	-19,1	-9,4	-7,5	-3,9	-7,0	0,8
2018	-11,2	3,9	-1,3	-10,3	-13,7	-1,0	-5,3	-17,5	-15,8	-20,0	-16,9	17,8
2019	-19,2	-29,6										

İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu kötüleşti

İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu, Şubat 2019'da -51,4 puan değerini alarak, Ocak 2019'a göre 2,7 puan artarken, Şubat 2018'e göre 31,9 puan azaldı.

Şubat 2019'da TEPE anketi katılımcılarının yüzde 12'si geçen yılın aynı dönemine göre işlerinde artış olduğunu belirtirken, işlerinde düşüş olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 63,4 olarak belirlendi. Geçen yıla göre işlerinde bir değişiklik olmadığını belirtenlerin oranı ise, yüzde 24,7 oldu.

Şekil-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu (Şubat 2018 – Şubat 2019)

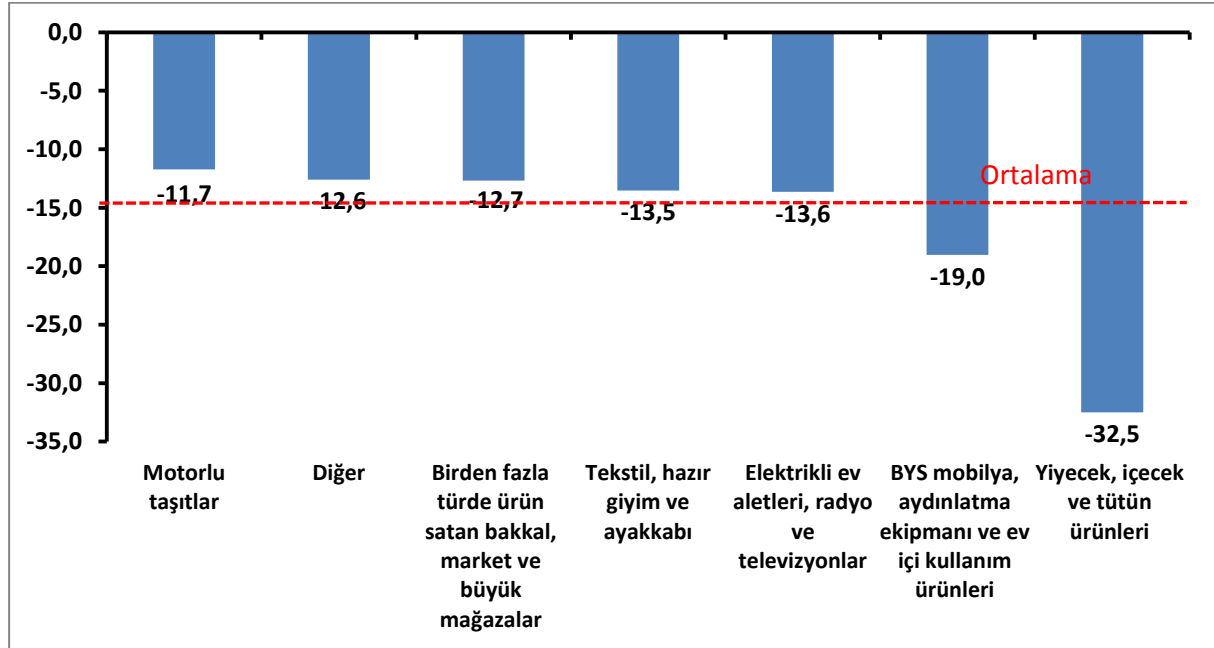
Tablo-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2017	-43,3	-36,3	-41,3	-38,6	-39,4	-41,6	-38,5	-36,6	-39,8	-38,4	-45,6	-44,7
2018	-37,6	-19,5	-31,1	-31,3	-31,7	-25,8	-30,5	-34,5	-43,5	-54,3	-59,0	-33,5
2019	-54,1	-51,4										

Perakende güveni en fazla azalan sektör “yiyecek, içecek ve tütün ürünleri” oldu

Perakende güvenine alt sektörler itibarıyla bakıldığında Şubat 2019’da, geçen yılın aynı dönemine göre tüm sektörlerde azalış gözlemlendi. “Motorlu taşıtlar”, “diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)”, “birden fazla türde ürün satan market ve büyük mağazalar”, “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı” ve “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar” sektörlerindeki değişim ortalamanın üzerinde gerçekleşirken; “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri” ve “yiyecek, içecek ve tütün ürünleri” sektörleri ortalamanın altında değer aldı. “Yiyecek, içecek ve tütün ürünleri” sektörü perakende güveninde en fazla azalış gösteren sektör oldu.

Şekil-4. Alt sektör bazında TEPE’nin Şubat 2019’da geçen yılın aynı dönemine göre değişimi (puan)

Perakendecilerin beklentileri geçen yıla kıyasla azaldı

TEPE anketine soru bazında bakıldığında Şubat 2019'da, "geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu", "önümüzdeki 3 ayda satış ve satış fiyatı beklentileri", göstergeleri hem Şubat 2018'e hem de Ocak 2019'a göre azalış gösterdi. "Önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş ve istihdam beklentileri", "işlerin geçen yıla göre durumu" ve "gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi" göstergeleri Şubat 2018'e göre azalırken, Ocak 2019'a göre arttı.

Tablo-4. TEPE soru bazında detaylı sonuçlar (puan)

Sorular	Endeks 02/2018	Endeks 01/2019	Endeks 02/2019	Bir önceki aya göre değişim 02/2019	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 02/2019
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	-40,7	-56,5	-57,9	-1,4	-17,2
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz? ²	11,7	15,8	18,2	2,4	6,5
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	3,9	-29,1	-27,4	1,7	-31,3
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	3,9	-19,2	-29,6	-10,4	-33,5
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	18,7	-9,1	-5,9	3,2	-24,6
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	39,5	29,2	25,5	-3,7	-14,0
İşleriniz geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	-19,5	-54,1	-51,4	2,7	-31,9
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	16,0	1,0	1,4	0,4	-14,6

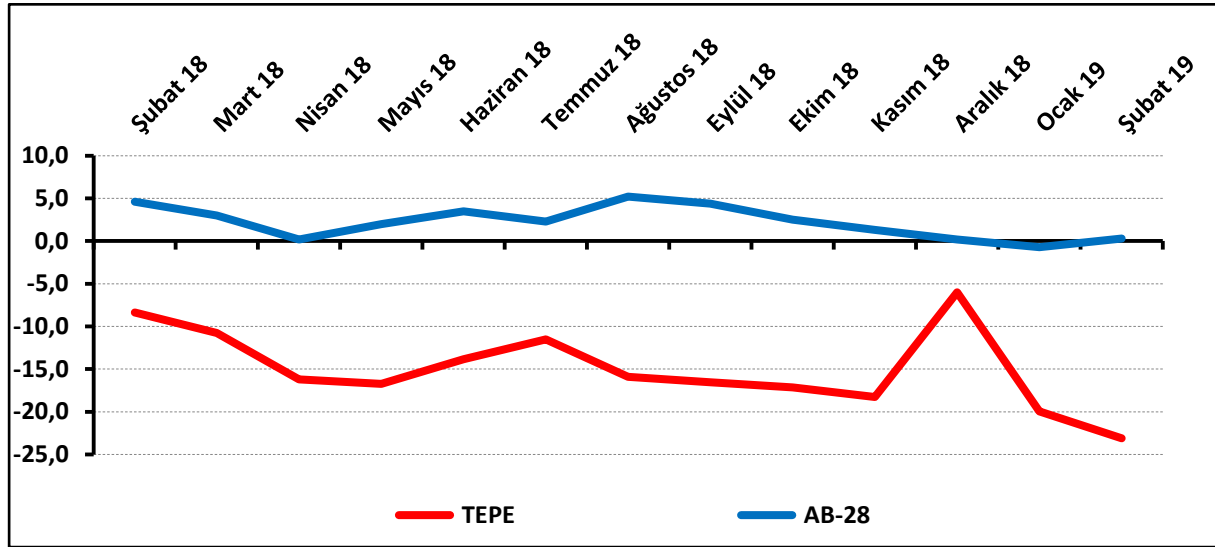
² Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.

Tablo-4'deki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

AB’de perakende güveni geçen yıla kıyasla azaldı

AB-28 Perakende Güven Endeksi, Şubat 2019’da 0,3 puan değerini aldı. AB-28’de perakende güveni bir önceki aya göre 1,0 puan artarken, geçen yılın aynı dönemine göre 4,3 puan azaldı. Türkiye, geçen yılın aynı dönemine kıyasla AB-28 ve Euro Bölgesi’nden daha kötü performans sergiledi.

Şekil-5. TEPE ile AB-28 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Şubat 2018 – Şubat 2019)

Tablo-5. AB-28

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2017	2,1	2,3	3,7	4,5	2,0	2,5	5,2	0,7	3,4	3,2	5,4	5,2
2018	3,4	4,6	3,0	0,2	2,0	3,5	2,3	5,2	4,4	2,5	1,3	0,2
2019	-0,7	0,3										

Perakende güveninde Türkiye, geçen yıla göre değişimde AB-28 ve Euro Bölgesi'nden daha kötü performans sergiledi

AB-28 ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi değerlerine bakıldığında Yunanistan, Şubat ayında geçen yıla göre en fazla artış yaşayan ülke oldu. Yunanistan'ı; Danimarka ve İrlanda takip etti. Endeks değeri geçen yıla göre en fazla düşen ülkeler ise sırasıyla Finlandiya, Malta ve Türkiye oldu. Bir önceki aya göre en fazla artış Danimarka'da yaşandı. Perakende Güven Endeksinde, Şubat 2018'e göre değişim AB-28'de -4,3 puan, Euro Bölgesi'nde -5,3 puan oldu. Ocak 2019'a göre değişim incelendiğinde ise Türkiye'nin, AB-28 ve Euro Bölgesi'nden daha kötü performans sergilediği görüldü.

Tablo-6. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları (Şubat 2018 ve Ocak 2019'a göre)

Ülkeler*	Şubat 2018'e göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)**	Ocak 2019'a göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)
Yunanistan	10,5	-9,7
Danimarka	9,3	7,1
İrlanda	3,2	2,1
Makedonya Cumhuriyeti	1,8	6,7
Slovakya	1,7	-0,9
Sırbistan	1,4	1,0
Avusturya	1,4	3,8
Portekiz	0,8	0,4
İngiltere	-0,6	4,1
Karadağ	-1,6	-0,4
Hollanda	-2,0	1,5
İtalya	-2,1	1,0
Litvanya	-2,6	-0,8
Hırvatistan	-3,2	-1,5
Slovenya	-4,0	-4,3
Bulgaristan	-4,2	-2,7
AB-28	-4,3	1,0
Letonya	-4,6	-0,7
Euro Bölgesi-19	-5,3	0,5
Almanya	-5,3	2,4
Macaristan	-5,9	-1,5
Belçika	-6,0	-5,7
Romanya	-6,5	-5,7
İspanya	-7,1	-1,3
Polonya	-7,4	-0,4
Çek Cumhuriyeti	-7,5	-2,2
İsveç	-7,9	-0,6
Estonya	-8,2	-1,3
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	-8,9	-1,1
Fransa	-10,4	-0,2
Türkiye	-14,7	-3,1
Malta	-18,5	6,1
Finlandiya	-21,7	-0,8

*Eurostat tarafından Temmuz 2017'den itibaren Makedonya, Karadağ ve Sırbistan; Ocak 2019'dan itibaren İrlanda ülke verilerine eklenmiştir.

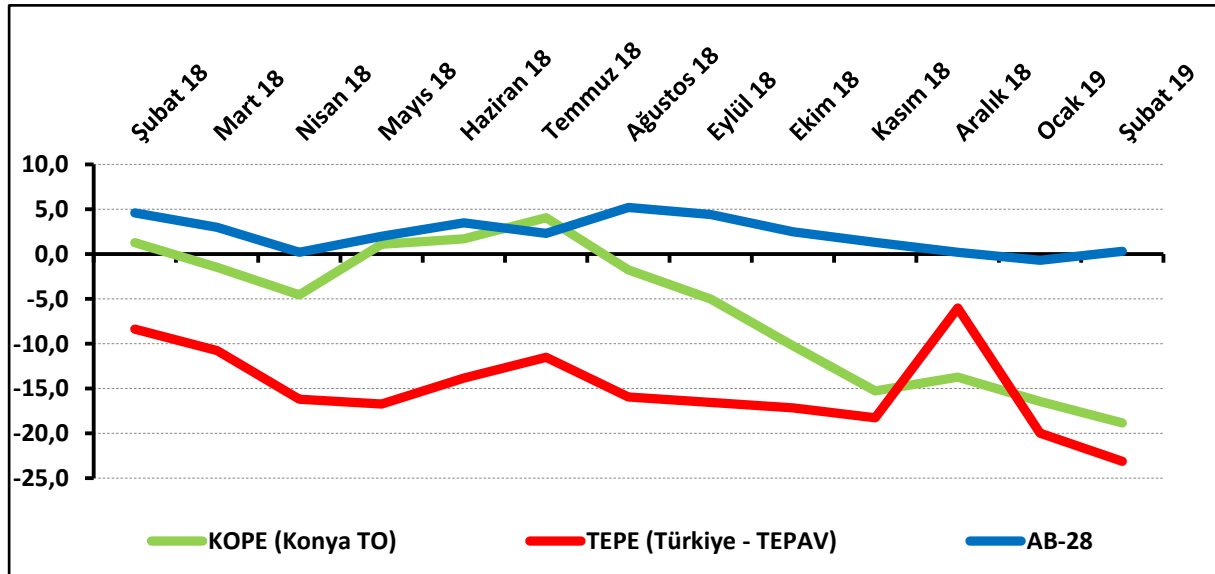
**Sıralama Şubat 2018 değişimine göre yapılmıştır.

Konya’da perakende güveni Türkiye genelinden daha iyi performans sergiledi

TEPAV ve Konya Ticaret Odası (KTO) işbirliğinde gerçekleştirilen Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE) kapsamında, Şubat 2012’den bu yana Konya’da faaliyet gösteren 300 perakendeci ile her ay yüz yüze anketler yapıyor.

Şubat ayında TEPE, -23,1 puan değerini alırken KOPE -18,8 puan değerini aldı. KOPE, geçen yılın aynı dönemine göre 20,1 puan; TEPE 14,7 puan azaldı. KOPE değeri bir önceki aya göre ise 2,4 puan azaldı. Konya perakendesi, şubat ayında Türkiye genelinden daha iyi performans sergilerken, AB-28’den daha kötü performans sergiledi.

Şekil-6. KOPE, TEPE ile AB-28 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Şubat 2018 – Şubat 2019)

Tablo-7. Konya Perakende Güven Endeksi

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2017	-8,1	-3,0	0,3	-1,3	1,3	4,5	-0,4	5,0	7,1	2,8	5,4	4,2
2018	4,2	1,3	-1,5	-4,5	1,1	1,7	4,0	-1,8	-5,0	-10,2	-15,3	-13,7
2019	-16,4	-18,8										